

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ТЕОЛОГІЧНА СЕМІНАРІЯ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

для вступу на навчання для здобуття
освітнього рівня бакалавр

галузь знань: Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

спеціальність: С4 Психологія

освітня програма: Практична психологія

Введено в дію наказом ректора
УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ
ТЕОЛОГІЧНОЇ СЕМІНАРІЇ
від 20 травня 2025 року за № 20/ос

Затверджено Приймальною комісією
УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ
ТЕОЛОГІЧНОЇ СЕМІНАРІЇ
протокол від 20.05.25

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ ...	4
2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ	6
3. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ	6
Тема 1. Предмет, задачі та проблеми психології.....	6
Тема 2. Методи психології.....	7
Тема 3. Розвиток психіки в філогенезі	7
Тема 4. Відчуття.....	8
Тема 5. Пам'ять.	8
Тема 6. Сприймання.	8
Тема 7. Увага.....	9
Тема 8. Уява.	9
Тема 9. Особистість.....	10
Тема 10. Темперамент.....	10
Тема 11. Характер.....	11
Тема 12. Здібності.....	11
Тема 13. Діяльність.....	12
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ РІЗНИХ РІВНІВ СКЛАДНОСТІ.....	12
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ.....	13

ВСТУП

Мета фахового іспиту - є оцінка базової психологічної підготовки вступника, виявлення його загальнотеоретичних знань, розуміння основних понять і закономірностей психології, а також здатності до навчання на рівні вищої освіти бакалавра.

Завдання фахового іспиту

- Визначити рівень володіння знаннями з базових психологічних дисциплін (загальна, вікова, соціальна, педагогічна психологія тощо).
- Перевірити основні поняття, категорій і принципів психологічної науки.
- Оцінити здатність вступника до логічного мислення, аналізу, порівняння та узагальнення інформації.
- Перевірити мотивацію до навчання за фахом та розуміння особливостей професійної діяльності психолога.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників

Вступник повинен продемонструвати:

- знання основ психологічної теорії;
- загальне уявлення про основні напрями й завдання психологічної практики;
- базові навички аналізу поведінки людини з психологічної точки зору;
- вміння висловлювати та обґрунтовувати власну думку з фахових питань.

Характеристика змісту фахового іспиту

Фаховий іспит охоплює теми з таких дисциплін:

- **Загальна психологія** (структура психіки, пізнавальні процеси, емоції, воля, мотивація);
- **Вікова психологія** (особливості психічного розвитку на різних вікових етапах);
- **Соціальна психологія** (спілкування, групи, міжособистісна взаємодія);
- **Педагогічна психологія** (психологія навчання й виховання)
- **Основи психологічної діагностики** (методи спостереження, анкетування, тестування)

Фаховий іспит проводиться у формі письмового тестування.

Пакет тестових завдань включає:

- тестові питання закритого типу з одним правильним варіантом відповіді;
- завдання, що охоплюють всі тематичні розділи відповідно до змісту програми вступного іспиту;
- питання, які вимагають розуміння понять, вміння співвідносити теоретичні знання з прикладними аспектами, логічно аналізувати та порівнювати психологічні явища.

1. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

Загальна психологія

- Предмет, завдання, структура психології як науки
- Психічні процеси: пізнавальні, емоційно-вольові
- Психічні стани, властивості, закономірності психічної діяльності
- Основи діяльності та мотивації

Методологія та методи психологічного дослідження

- Методи дослідження в психології: спостереження, експеримент, тестування, опитування
- Принципи науковості, об'єктивності, достовірності
- Етапи наукового дослідження
- Основи статистики для психологів (елементи математичної обробки результатів)

Психофізіологія та еволюційні основи психіки

- Розвиток психіки у філогенезі
Нервова система як основа психічної діяльності
- Форми психічного відображення
- Поведінкові реакції у тварин

Психологія пізнавальних процесів

- Відчуття та сприймання
- Пам'ять, увага, уява
- Особливості та закономірності функціонування пізнавальних процесів

Психологія особистості

- Структура особистості
- "Я-концепція", самооцінка, мотивація
- Розвиток особистості в онтогенезі
- Концепції особистості

Психологія темпераменту та характеру

- Типи темпераменту, їх фізіологічні основи
- Характер, риси, акцентуації
- Формування індивідуально-психологічних властивостей

Психологія здібностей

- Загальні та спеціальні здібності
- Задатки, обдарованість, креативність
- Розвиток здібностей, сенситивні періоди

Педагогічна психологія

- Навчальна діяльність
- Психологічні основи навчання, мотивації
- Роль діяльності у розвитку психіки дитини
- Інтеріоризація, екстеріоризація, формування навичок

Соціальна психологія (в елементах)

- Соціальні аспекти особистості
- Самооцінка, соціальна адаптація
- Психологія спілкування (опосередковано через особистісні риси та здібності)

Психодіагностика

- Психодіагностичні методи
- Визначення психічних якостей
- Тестові методики як інструмент дослідження

2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Іспит проходить за один день. Весь потік абітурієнтів виконує тести й фахова комісія перевіряє їх результати та оцінює рівень знань з визначенням співвідношення правильних і неправильних відповідей, на підставі чого виводиться загальна оцінка за фаховий іспит.

Розробляється загальний банк тестових запитань за визначеними навчальними дисциплінами, з яких обирається для проведення іспиту. Для перевірки тестів розроблено еталонні відповіді на екзаменаційні питання. На виконання всіх тестів відводиться 3 астрономічні години.

3. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

Тема 1. Предмет, задачі та проблеми психології.

1. Коли вперше у науковому вжитку з'явився термін "психологія"?
2. Що є предметом психології як науки?
3. Яке завдання виконує психологія в педагогічній практиці?
4. Який із наведених психічних процесів належить до емоційно-вольових?
5. Що таке "психічний стан"?
6. Який метод дослідження використовує психологія для попередження проблем у психічному розвитку дитини?
7. До якої групи належать психічні процеси, пов'язані з увагою?
8. Що вивчає медична психологія?

9. Який напрям роботи психолога спрямований на збір інформації про індивідуально-психологічні особливості?
10. Що з наведеного належить до прикладних галузей психології?

Тема 2. Методи психології.

1. Що таке методологія в психології?
2. Що включає в себе метод у науковому дослідженні?
3. Який етап психологічного дослідження передбачає збір фактичних даних?
4. Який принцип об'єктивності в наукових психологічних методах забезпечує розгляд психіки у процесі діяльності?
5. Що означає термін "онтогенез"?
6. Який метод дозволяє досліднику спостерігати природну поведінку, але має недолік пасивної позиції спостерігача?
7. Який метод включає систему запитань, за допомогою яких можна зібрати інформацію у досліджуваних?
8. Який тестовий метод передбачає використання стандартних завдань для вимірювання психічних якостей?
9. Який вид експерименту дозволяє зберегти природність умов і водночас здійснювати контроль за змінними?
10. Яке значення медіани в варіаційному ряді чисел 3, 5, 7, 9, 11?

Тема 3. Розвиток психіки в філогенезі

1. Що є вищою формою психічного відображення?
2. Який підхід вважає, що психіка властива лише людині?
3. Яка загальна властивість живих організмів є основою для розвитку психіки?
4. На якій стадії розвитку психіки тварини здатні до утворення навичок?

5. Яка основна функція психіки у тварин?
6. Що визначає розвиток психіки у людини?
7. Який тип тропізму означає реакцію організму на світло?
8. Який тип нервової системи найпростіший у живих організмів?
9. Що вважається основною характеристикою свідомої діяльності людини?
- 10.3 якою формою мислення у тварин найчастіше порівнюють поведінку мавп?

Тема 4. Відчуття.

1. Що таке відчуття?
2. Які аналізатори відповідають за зорові відчуття?
3. Що є основною складовою частиною ока для бачення в темряві?
4. Яка частина аналізатора за Павловим є периферійною?
5. До яких відчуттів належить відчуття холоду?
6. Яке поняття характеризує інтенсивність відчуття пропорційно логарифму сили подразника?
7. Як називається зміна чутливості під впливом постійного подразника?
8. Який тип відчуттів дає інформацію про положення тіла у просторі?
9. До якого типу відчуттів відносяться больові відчуття?
10. Як називається явище, коли звукові подразники викликають зорові образи?

Тема 5. Пам'ять.

1. Що таке пам'ять?
2. Що є матеріальною основою пам'яті?
3. Яка теорія пам'яті акцентує на асоціаціях за суміжністю та подібністю?

4. Який вид пам'яті зберігає інформацію тільки на кілька секунд без обробки?
5. Який вид пам'яті заснований на здатності людини зберігати й відтворювати рухи?
6. Який з наведених процесів відповідає за втрату чіткості або обсягу запам'ятованого матеріалу?
7. Який вид пам'яті є унікальним для людини та заснований на абстрактних поняттях і мові?
8. Яке явище допомагає зберігати запам'ятований матеріал через багаторазове відтворення?
9. Який вид гальмування виникає під впливом нового матеріалу на попередній?
10. Що таке довільне запам'ятовування?

Тема 6. Сприймання.

1. Що таке сприймання?
2. Яка з властивостей сприймання означає, що ми сприймаємо об'єкти як незмінні, незалежно від ракурсу, відстані чи освітлення?
3. Яке поняття означає, що сприймання залежить від попереднього досвіду та знань?
4. Що вважається фізіологічною основою сприймання за І. Павловим?
5. Що включає сприймання простору?
6. Який аналізатор є основним у процесі сприймання ритму?
7. Що означає предметність як властивість сприймання?
8. Яке сприймання відображає зміну положення об'єктів у просторі з плином часу?
9. Яка властивість сприймання дає змогу людині виділити конкретний об'єкт із загального фону?
10. Що є основною характеристикою зорового сприймання форми?

Тема 7. Увага.

1. Що таке увага за визначенням психології?
2. Яка з функцій уваги сприяє фокусуванню на об'єктах, що відповідають потребам людини?
3. Яка теорія уваги пов'язує увагу з орієнтовними рефлексами і активністю ретикулярної формації?
4. Що таке флуктуація уваги?
5. Що таке мимовільна увага?
6. Яка характеристика уваги визначає здатність утримувати її на одному об'єкті протягом тривалого часу?
7. Як називається властивість уваги, що дозволяє розподіляти її на кілька об'єктів одночасно?
8. Що є фізіологічною основою переключення уваги?
9. Яка властивість уваги є основою для швидкої зміни об'єкта фокусування?
10. Що визначає обсяг уваги?

Тема 8. Уява.

11. Що таке уява?
12. Яка функція уяви дозволяє людині планувати свою діяльність?
13. Що таке аглютинація у процесах уяви?
14. Який вид уяви відображає здатність створювати образи майбутнього?
15. Який вид уяви передбачає створення образів на основі їх опису або зображення?
16. Який прийом уяви передбачає перебільшення або зменшення об'єкта?
17. Який вид уяви домінує у науковій діяльності?
18. Який вид уяви не потребує вольового зусилля?

19.Що є основою для створення нових образів у процесі уяви?

20.Що таке типізація у процесах уяви?

Тема 9. Особистість.

1. Що означає поняття "індивід"?
2. Що характеризує особистість?
3. Що є центральним компонентом "Я-концепції" особистості?
4. Який тип самооцінки відповідає реальним успіхам?
5. Як називається сукупність знань та установок про власну особистість?
6. Що таке самоповага за визначенням В. Джемса?
7. Що відображає структура особистості за концепцією К.К. Платонова?
8. Що є основним змістом підструктури спрямованості у структурі особистості?
9. Яке з наступних понять описує прагнення досягти мети, яку людина вважає реальною для себе?
- 10.Що є важливим компонентом у розвитку особистості, за С.Л. Рубінштейном?

Тема 10. Темперамент.

1. Що таке темперамент?
2. Який тип темпераменту характеризується високою емоційною збудливістю та схильністю до змін настрою?
3. Хто з вчених вбачав фізіологічну основу темпераменту в пропорціях основних рідин організму?
4. Які властивості нервової системи є основою для визначення типу темпераменту за І.П. Павловим?
5. Який темперамент має високий рівень працездатності, енергійність, але схильний до поверховості?

6. Що таке ригідність у характеристиці темпераменту?
7. Який тип темпераменту є спокійним, повільним, але наполегливим та посидючим?
8. Хто з дослідників запропонував конституційну теорію, що зв'язує будову тіла з якостями темпераменту?
9. Які характеристики темпераменту проявляються в емоційності, вразливості, імпульсивності?
10. Який тип темпераменту схильний до високої чутливості, уповільненості та внутрішньої вразливості?

Тема 11. Характер.

1. Що таке характер?
2. Чим відрізняється характер від темпераменту?
3. Які риси характеризують людину з безхарактерною поведінкою?
4. Яка основна функція акцентуації характеру?
5. Який тип акцентуації характеризується змінним настроєм і дратівливістю?
6. Що є основним фактором формування характеру?
7. Як називається акцентуація, що характеризується егоцентризмом та бажанням постійної уваги?
8. Яка риса визначає відношення людини до роботи?
9. Що таке симптомокомплекс у структурі характеру?
10. Який тип акцентуації виявляє схильність до жорстокості та владності?

Тема 12. Здібності.

1. Що таке здібності у психології?
2. Що відрізняє здібності від знань, умінь та навичок?
3. Хто з вчених виділив три основні ознаки здібностей?

4. Що таке задатки?
5. Яка ознака відрізняє обдарованість від звичайних здібностей?
6. Що таке сенситивний період у розвитку здібностей?
7. Який рівень здібностей передбачає створення принципово нових підходів у діяльності?
8. Що означає поняття "психомоторика" у загальних здібностях?
9. Які здібності забезпечують ефективне спілкування та адаптацію у соціумі?
10. Яка властивість мислення найбільш відповідає творчим здібностям?

Тема 13. Діяльність.

1. Що таке діяльність у психології?
2. Яка головна відмінність діяльності людини від активності тварини?
3. Що таке інтеріоризація у контексті діяльності?
4. Які основні компоненти структури діяльності?
5. Що характеризує поняття "мотив" у структурі діяльності?
6. Який вид діяльності виникає найраніше у процесі розвитку людини?
7. Що таке екстеріоризація?
8. Що таке навичка?
9. Що є основною метою навчальної діяльності?
10. Який вид діяльності є основою для створення матеріальної і духовної культури?

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ РІЗНИХ РІВНІВ СКЛАДНОСТІ

Білет фахового іспиту складається зі 80 запитань.

Теми поєднує тести різної складності:

- 1 рівень складності – 60 тестових завдань, з 21 по 80;

- 2 рівень складності – 20 тестових завдань, з 1 по 20;

Оцінюються відповіді вступників за такими критеріями:

- за правильну відповідь на одне тестове завдання 1 рівня складності вступник отримує 2 бали, за неправильну відповідь - 0 балів;
- за правильну відповідь на одне тестове завдання 2 рівня складності вступник отримує 4 бали, за неправильну відповідь - 0 балів.

Оцінка за іспит виставляється за шкалою у 200 балів.

Шкала оцінювання 200-бальна шкала

200-бальна шкала	Оцінка за іспит
100-200	іспит складено
0-99	іспит не складено

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Скрипченко О. В., Долинська Л. В. Загальна психологія: підручник. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2023.
2. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Квасник О. В., Шаполова В. В. Загальна психологія: навчальний посібник. — Харків: ФОП Бровін О. В., 2023. 396с.
3. Ільїна Н. М., Мисник С. О. Загальна психологія: теорія та практикум: підручник. — Суми: Університетська книга, 2021. 369 с.
4. Павелків Р. В. Загальна психологія. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2024. Дуткевич Т. В.

5. Загальна психологія: теоретичний курс: навчальний посібник. — Київ: Центр учбової літератури, 2022. 388 с.
6. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. Загальна психологія : підручник. — К. : Каравела, 2023. — 464 с.
7. Ільїна Н. М., Мисник С. О. Загальна психологія: теорія та практикум: навч. посібник. — Суми : Університетська книга, 2023. — 352 с.
Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Квасник О. В., Шаполова В. В. Загальна психологія : навч. посібник. — Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. — 396 с.
8. Яланська С. П. Загальна психологія : конспект лекцій. — Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. — 104 с.
9. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології : підручник : у 2 т. — К. : Алерта, 2011–2013. — Т. 1: 496 с.; Т. 2: 758 с.
10. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 1007с.
11. Максименко С. Д., Зайчук В. О., Клименко В. В., Папуча М. В., Соловієнко В. О. Загальна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. С. Д. Максименка. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Вінниця : Нова Книга, 2004. — 704 с
12. Максименко С. Д. Загальна психологія : підручник / С. Д. Максименко. — 4-те вид., переробл. і допов. — К. : Центр учбової літератури, 2025. — 472 с.
13. Партико Т. Б. Загальна психологія : навч. посібник / Т. Б. Партико. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2008. — 366 с.
14. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посібник / С. Д. Максименко. — К. : ІП НАПН України, 2021. — 368 с.
15. Дуткевич Т. В. Загальна психологія : теоретичний курс : навч. посібник / Т. В. Дуткевич. — Запоріжжя : ЗНУ, 2016. — 388 с.

- вищих навчальних закладів / за ред. С. Д. Максименка. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Вінниця : Нова Книга, 2004. — 704 с
12. Максименко С. Д. Загальна психологія : підручник / С. Д. Максименко. — 4-те вид., переробл. і допов. — К. : Центр учбової літератури, 2025. — 472 с.
13. Партико Т. Б. Загальна психологія : навч. посібник / Т. Б. Партико. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2008. — 366 с.
14. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посібник / С. Д. Максименко. — К. : ІП НАПН України, 2021. — 368 с.
15. Дуткевич Т. В. Загальна психологія : теоретичний курс : навч. посібник / Т. В. Дуткевич. — Запоріжжя : ЗНУ, 2016. — 388 с.
16. Савчин М. В. Загальна психологія : навч. посібник / М. В. Савчин. — Ужгород : Гражда, 2011. — 272 с.

Гарант освітньої програми
«Практична психологія»

Виконав

Світлана СІЧКАР

Київ 2025